

zimeta limonovih schalz majeronovih pleuz use ukup potinsetj nasadne ko je hladno den toplene smetene umes na sred poshteta ofnej ta fasch noter den in dej na miso.

France Štukl

sovo aretacijo, zato jim je bilo tudi jasno, da je Iletov Janko pri vsem tem nedolžen. Gestapo je potem organiziral politični pogreb, da bi z Jankovo smrtjo diskreditiral narodnoosvobodilno gibanje.

Ciril Zupanc

Popravek in pojasnilo k spisu

IZ DNEVNIKA LOKAČEVE MAME, objavljenemu v Loških razgledih XVI (decembra 1969)

POPRAVEK:

Na strani 41 v drugi vrstici uvoda je namesto letnice 1869 treba vpisati letnico 1896.

POJASNILO:

Na strani 49 je med drugim zapisano: »6. junija: Zvečer so gošarji v Ojstrem vrhu ustrelili Iletovega Janka. Baje je pozimi naznanil Nemcem gošarje, da so potem dva od njih ustrelili. Pokopan je bil z vsemi nemškimi častmi, v znamenje, da je delal za Veliko Nemčijo.«

Dnevnik je bil pisan med vojno, in to delno po lastnih doživetjih in opažanjih, delno pa po pripovedovanju drugih. Dogodki okrog Ojstrega vrha so bili tedaj toliko nejasni, da je zaradi njih po nedolžnem izgubil življenje Iletov Janko, kar pa v tem dnevniku ni bilo mogoče zabeležiti, ker so se zadeve pojasnile šele kasneje.

Kako je resnično bilo?

Gospodar Kos v Ojstrem vrhu je od vsega začetka pomagal partizanom. V prvi polovici leta 1942 je z odporniškimi gibanjem že tako sodeloval, da se je bilo bati izdaje in aretacije. Najbolj primerna rešitev zanj je bil odhod v partizane.

Da bi zaščitil svojo družino pred represalijami in imetje pred zaplembo, je odhod v partizane pripravil tako, da so ga »gošarji prišli iskat, aretirat«, sorodnik njegove žene pa je to še isti dan prijavil žandarmeriji v Železnikih.

Ko je bila nemška žandarmerijska postaja o zadevi obveščena, so v Ojstri vrh takoj poslali močnejšo patroljo, ki naj na mestu samem ugotovi, kaj se je bilo zgodilo. Nesrečno naključje je nanoslo, da sta se s to patroljo srečala dva partizana, ki nista imela možnosti, da bi se temu izognila. V kratkem spopadu sta oba padla. Sum o ovadbi »aretacije Kosa« je padel na Iletovega Janka, ker se je tudi on tisti dan zadrževal po svojih opravkih v Železnikih. Zaradi tega suma, ki je bil neutemeljen, je bil omenjenega dne ustreljen.

Na žandarmerijski postaji v Železnikih so seveda vedeli, kdo je prijavil Ko-

POPRAVEK

V Štuklovem članku o stavbeniku Janezu Krstniku Molinariju v lanskim LR mora biti letnica zgraditve kapele sv. Frančiška v kapucinski cerkvi (stran 203, 21. vrsta od zgoraj) 1878 in ne 1873. V napisu tudi u v besedi fuit pomeni 5, ker je pisano Fvit.

V grozilnem pismu loških fantov A. Krennerju je prezentacijska številka 12. 9. 1879, ne 1897.

MUZEJSKI IZLET

Zaradi bolezni vodiča je društvo v tem letu priredilo samo en izlet, in sicer 24. maja 1970. To je bil 18. muzejski izlet. Kakor vse doslej ga je organiziral Lovro Planina, vodil pa France Planina. Udeležencev je bilo 44, po večini takih, ki gredo vsako leto z nami.

Cilj izleta je bil obisk Zgodovinskega in pomorskega muzeja na Reki. Z velikim Transturostovim mercedesom smo se peljali mimo Turjaka, skozi Raščico, Velike Lašče, Ortnek in Žlebič in se za zajtrk ustavili v Sodražici. Od tam smo se povzpeli v Loški potok, kjer smo si s hriba Tabor ogledali visoko kraško planoto in naselja v njej. Po vožnji skozi Podpresko, Drago in Travo smo se spustili v dolino Čabranke do Čabra. Na poti skozi Gorski kotar smo se ustavili pri umetnih jezerih Lokvarke pri Mrzli vodi in Ličanke pri Fužinah. Po stari karolinski cesti smo prešli zadnje vzpetine. Ko smo pri Zlobinu in Plasah prekoračili železnico, ki se v pentljah zvija čez visoki kraški rob in začne drčati proti morju, smo uživali obsežen razgled na gosto naseljene vasi nad Bakarskim zalivom, na sam zaliv, na Kraljevico ob vhodu vanj in na morsko plan Reškega zaliva. Skozi Hreljin in Mejo smo dosegli jadransko cesto, kjer se nam je odprl pogled na Bakarac in Bakar, na pristanišče za nafto in rude ter na tovarno saj. Skozi Drago smo dospeli na Trsat. Tam je bil daljši počitek ter ogled gradu Frankopanov in romarske cerkve z zgodovinskimi in votivnimi slikami ribičev in mornarjev. Ob pogledu v dolino Rečine in na reško mesto smo se spominjali nenaravne meje, ki je med obe-

Udeleženci muzejskega izleta 24. 5. 1970 na Trsatu

Foto: Fr. Planina

ma vojnama ločila Sušak od Reke in puščala Jugoslaviji le luko Baroš.

Na Reki nas je ljubeznivo pričakal ravnatelj muzeja. Muzej je nameščen v razkošni palači nekdanjega guvernerja. Pod ravnateljevim vodstvom smo si ogledali lepo opremljene zbirke, ki ponazarjajo zgodovino mesta in Hrvatskega primorja ter razvoj pomorstva. Zal niso bile dostopne guvernerjeve sobane z dragoceno opremo, ker so v njih gospodarili televizijski snemalci. Iz muzeja smo šli peš skozi stari del Reke, ki ga z vseh strani utesnjujejo novejši mestni deli, se zaustavili pri nekaterih pomembnih stavbah, dospeli skozi mestni stolp k obali in si ogledali pristanišče.

Vodič je po vsej poti opozarjal na razne kraje ter objekte in njihov pomen. Vračali smo se po vsem že znani poti skozi Matulje in se za slovo in okrepcilo ustavili še v Ilirski Bistrici, od tam pa naravnost nazaj v Loko.

France Planina

RAZSTAVE V GALERIJ

V zadnji številki Loških razgledov smo končali pregled razstav v galeriji na loškem gradu z obljubo, da bomo prihodnjič obširneje poročali o razstavi del

članov *Male Groharjeve slikarske kolonije*. Ker je medtem bila v juniju 1970 že druga razstava, naj o obeh zapišemo nekaj ugotovitev. Predvsem gre za veliko manifestacijo mladine-učencev osnovnih šol, ki jih v Škofjo Loko povabi prireditelj, organizacijski odbor Male Groharjeve slikarske kolonije. Vse se je začelo z Jugoslovanskimi pionirskimi igrami, ki so leta 1969 imele geslo Spoznavajmo domovino in njene bratske narode. Učenci pridejo v Škofjo Loko, kjer so gostje mladih Ločanov. Pri njih jedo in spijo, vmes pa en dan slikajo in rišejo od osme ure zjutraj do treh ali štirih popoldne, nakar dela oddajo komisiji, da jih pregleda, izbere in drugi dan je že otvoritev razstave. Tako se skozi likovno manifestacijo spoznavajo mladi iz vse Slovenije in tudi iz drugih republik (doslej iz Bosne, Makedonije in Srbije). Del njihovih slik je bil 1. 1969 razstavljen v Novem Sadu, kjer so zborovali likovni pedagogi Jugoslavije; petdeset slik smo poslali tja, 1. 1970 pa dvajset v Leningrad. Delo Male Groharjeve slikarske kolonije uvrščamo med podobne manifestacije kot v Ljubljani slikanje na asfaltu in v Piranu otroški ex tempore. V galeriji je vsakokrat razstavljeno več kot dvesto del, večinoma akvarelov, in nekaj risb, ki jih je naslikalo več kakor dvesto učencev